

Tvångsvården i psykiatri måste minska

Vårdens uppgift är att förebygga, bota och lindra sjukdom och det sker i allra flesta fall i ömsesidig dialog. Men när det gäller psykisk sjukdom behöver, under vissa förutsättningar, patienter ibland vårdas mot sin vilja. Sjukdomen kan vara att sådan art att vården behöver skydda patienten genom att använda tvångsåtgärder. Det kan handla om fastspänning, tvångsmedicinering eller att hållas avskild.

Att tvingas till vård mot sin vilja kan vara ett allvarligt ingrepp i den personliga integriteten och kan upplevas som mycket skrämmande och kränkande. Tvångsvård ska givetvis bara användas i yttersta nödfall.

Det vilar därför ett stort ansvar på de verksamheter och yrkesutövare som får använda tvångsåtgärder. Nationellt stöder Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, arbetet med att minimera tvång i vården. Fokus ska ligga på att se till att patienten får ett gott bemötande, så långt som möjligt deltar i beslut om undersökningar och behandlingar och får sin personliga integritet respekterad.

I Västra Götalandsregionen är också målet att minimera tvångsvård. I regionen finns goda exempel på psykiatriska avdelningar som mycket systematiskt arbetar med att minimera tvångsåtgärder, vilket också visat sig vara framgångsrikt. Men inom barn- och ungdomspsykiatri verkar inte tvångsmedel ha minskat, utan snarare ökat – och ökat stort. Det gäller framför allt i vård av flickor.

Granskning av barn- och ungdomspsykiatri visar att vården alltför ofta brister när det gäller att följa sin egen princip, att:

- Barn ska ha rätt till anpassad information och rätt att få uttrycka sina åsikter. Åtgärder som säkerställer att så har skett ska dokumenteras och journalföras.
- Barn ska aldrig vårdas tillsammans med vuxna eller inom rättspsykiatri.

Socialdemokraterna i Västra Götalandsregionen har nu ställt frågor till den styrande blågröna ledningen i hälso- och sjukvårdsstyrelsen, och vill ha svar på hur de tänker agera för att regionens nollvision om fastspänning och avskiljning i barn- och ungdomspsykiatriska heldygnsvården ska kunna nås.

Det behövs ett gemensamt arbete i hela regionen, med alla dess 49 kommuner, för att minska tvångsvården av barn- och unga. Det behövs också en analys om användningen av tvångsvård inom psykiatri i Västra Götalandsregionen som helhet, och hur den ska kunna minskas. Att ta vara på och använda sig av de goda exempel som finns skulle göra alla till vinnare.

Janette Olsson (S)

Oppositionsregionråd och vice ordförande i regionens psykiatriberedning

Kontaktuppgifter

Janette Olsson

janette.olsson@vgregion.se